

СТАНОВИЩЕ

Относно: **Конкурс за заемане на академичната длъжност "ДОЦЕНТ"**

(ДВ бр. 66/06.08.2024 г.)

по професионално направление 4.3. Биологически науки, научна специалност "Ботаника" за нуждите на изследователска група „Ресурсна оценка и мониторинг на редки лечебни и ароматни растения“ в секция „Приложна ботаника“, Отдел "Растително и гъбно разнообразие и ресурси", на ИБЕИ-БАН

От **Проф. Екатерина Кръстева Кожухарова, дбн,**

Катедра Фармакогнозия, Фармацевтичен Факултет, МУ – София,

Титуляр на курса по Фармацевтична ботаника.

Член на научното жури, определено със

Заповед № 65/04.10.2024 г.

на Директора на ИБЕИ-БАН

За участие в конкурса са подадени документи от **единствен кандидат - гл. ас. д-р Боряна Здравкова Сиджимова.**

Представените документи съдържат необходимата информация и са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН, Приет от НС на ИБЕИ-БАН на 22 юли 2014 г., Изменен и допълнен от НС на ИБЕИ-БАН с решения от 28 април 2015 г., 12 май 2015 г. и 20 ноември 2018 г.

1. Кратко представяне на кандидата: Гл. ас. д-р. Боряна Здравкова Сиджимова е магистър по Ботаника, специализация „Лечебни растения“ в Биологически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ от 2002 г. Редовен докторант в Институт по ботаника – БАН е през периода 2004 –2007 г. и разработва дисертация на тема „Биологично и фитохимично проучване на род *Galanthus* L. (кокиче) в България. Използва свободно писмено и говоримо английски език, притежава необходимата базова компютърна грамотност. Има умения за ръководене на екип и организиране на работата във фитохимичната лаборатория и оранжерията, за работа с GC-MS; лабораторна апаратура във

фитохимичната лаборатория, за работа с GPS и различни компютърни програми. Притежава фотографски умения. Има добър опит в организирането и провеждането на ботанически проучвания; ръководство на полеви екип за ресурсна оценка и картиране на природни местообитания и растителни видове.

2. Учебно-преподавателска дейност: Гл. ас. д-р. Сиджимова е хоноруван преподавател към катедра Ботаника на СУ „Св. Климент Охридски“ от 2004 г. до момента (без 2009 г, 2011 г, 2018-2021 г.). Водила е над 1900 часа упражнения по Систематика на висши растения, Ботаника 2, Ботаника 3, Биоразнообразие на растения и гъби и Лятна учебна практика. .

3. Научно-изследователска дейност: Д-р Сиджимова придобива образователна и научна степен „Доктор“ по научната специалност 01.06.03 „Ботаника“ през 2008 – (Диплома №32739/22.12.2008). Тя има ясно очертан профил на научноизследователската работа. Научните интереси на кандидата са в областта на Amaryllidaceae алкалоидите – тяхното разнообразие и класификация, както и фармакологичната им активност. Провежда изследване на различни таксони от семейство Amaryllidaceae за съдържание на алкалоиди, което е съпътствано от описването на нови алкалоиди и класифицирането им. Установява значителни различия в алкалоидното съдържание и различни биосинтетични пътища при *G. nivalis* и *G. elwesii* от симпатрични популации, при които местообитанието на двата вида е едно и също. Разнообразието от алкалоиди в двата вида е впечатляващо - над 70 алкалоида от галантаминов, ликоринов, хомоликоринов, тазетинов, хемантаминов, нарциклазинов, и тираминов тип при мащабно проучване върху алкалоидния състав на 25 популации с български произход от *G. elwesii* и 7 от *G. nivalis*. Доказва, че алкалоидния състав на *G. elwesii* и *G. nivalis* остава постоянен в годините и при условия на култивиране на растенията. С това посочва, че алкалоидите в род *Galanthus* са генетично детерминирани и могат да бъдат използвани като хемотаксономични маркери. Идентифицира широко култивирани декоративни растения като перспективни източници на ценни алкалоиди. Нов източник на галантамин за фармацевтичната промишленост е *Hippeastrum papilio*. Мезембринов тип алкалоиди, притежаващи антидепресивно действие могат да се извличат от корени, луковици, листа и цветове на холандския култивар *Narcissus cv. Hawera*. Проучва алелопатичното действие на алкалоидни екстракти и предлага таксономични решения за род *Galanthus* в България. Друга водеща линия на научните интереси на кандидата е насочена

към биоразнообразието и оценка на ресурсен потенциал на ценни лечебни растения, както и проучвания на оптимални условия за култивирането им. В допълнение кандидатът показва значителен преподавателски опит.

Анализът на наукометричните показатели на кандидата показва достатъчна по обем и качество научна продукция за покриване на изискуемите точки. Общият брой научни публикации в специализирани научни издания извън научните трудове по дисертацията е 23 бр., от които 15 бр. са публикувани в списания с импакт фактор, 7 бр. са публикувани в списания с импакт ранг и е публикувана една глава от книга. Разпределението на публикациите по показатели и съответно събраните точки по тях е както следва:

- Показател А - Научни публикации, на основата, на които е защитена дисертация са 5 бр.
- Показател В и Г - Научните публикации извън тези по дисертационния труд са 23 бр., Сумата от точки по показател В е 110 т., при минимално изисквани 100 т. Постигнатите точки за показател Г са 250 т. при минимално изисквани 220 т.
- Показател Д - Цитиранията в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в Web of Science и Scopus са 42, което носи 84 т. при минимално изискуеми 60 т.

4. Лични впечатления: Познавам кандидата от времето, когато работеше върху докторската си теза. Д-р Сиджимова е прецизен в работата, отзивчив и отговорен колега, на когото винаги може да се разчита за ефективна работа в екип.

Заключение: Въз основа на гореизложената висока оценка на научно-преподавателската работа на кандидата и убедително изпълнение на Критериите на ИБЕИ – БАН подкрепям с положителен глас заемането на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ по научна специалност „Ботаника“, професионално направление 4.3. „Биологически науки“, за нуждите на изследователска група „Ресурсна оценка и мониторинг на редки лечебни и ароматни растения“ в секция „Приложна ботаника“, отдел „Растително и гъбно разнообразие и ресурси“ на ИБЕИ-БАН, от гл. ас., д-р Боряна Здравкова Сиджимова и препоръчвам на останалите членове на научното жури да подкрепят нейната кандидатура.

София,

15.11.2024г.

Проф. Е. Кожухарова, дбн